

NEONATOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Editörler

Gözde KANMAZ KUTMAN

Özge AYDEMİR

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-691-4

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Neonatolojide Güncel Yaklaşımlar

Yayıncı Sertifika No

25465

Editörler

Gözde KANMAZ KUTMAN

Özge AYDEMİR

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital Matbaa

Bisac Code

MED070000

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

DOI

10.37609/akya.1375

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Birgül SAY

Yenidoğanda Solunum Sıkıntısı	1
Giriş.....	1
Akciğer Gelişimi.....	2
Embriyonik Evre.....	3
Psödoglandüler Evre.....	3
Kanaliküler Evre.....	3
Sakküler Evre.....	3
Pulmoner Sürfaktan.....	3
Sürfaktan, Sentez ve Absorbsiyon.....	5
Yenidoğanın Solunum Sıkıntısına Genel Bakış.....	5
Tanı.....	6
Hikaye.....	6
Akciğer Grafisi.....	6
Akciğer Ultrasonografisi.....	6
Kardiyak Değerlendirme.....	7
Tedavi.....	7
Yenidoğanın Geçici Takipnesi.....	8
Respiratuvar Distres Sendromu.....	9
Persistent Pulmoner Hipertansiyon.....	9
Neonatal Pnömoni.....	10
Kaynaklar.....	11

2. BÖLÜM

Handan BEZİRGANOĞLU

Prematüre Apnesi	13
Tanım.....	13
Patofizyoloji.....	14
Klinik Bulgular.....	16
Ayrırcı Tanı.....	17
Tedavi.....	19
Kaynaklar.....	22

3. BÖLÜM

Nilüfer Matur OKUR

Yenidoğanın Solunum Desteğinde Temel Bilgiler	25
Solunum İle İlgili Temel Bazı Kavramlar	25
Mekanik Ventilasyon Tedavisinde Zedeleme Mekanizmaları.....	26
Yüzey Gerilimi	26
Surfaktan Tedavisi	26
İnvazif Olmayan Solunum Desteği	28
İnvazif Olmayan Solunum Desteği Endikasyonları.....	28
İnvazif Olmayan Solunum Desteği Kontrendikasyonları	29
A. Sabit Basınçla Uygulanan İOV Yöntemleri	29
B. Değişen Basınçla Uygulanan Diğer Yöntemler	30
Yenidoğanda Daha Çok Tercih Edilen Temel Mekanik Ventilasyon Metodları.....	31
Yenidoğanlarda Sık Kullanılan Geleneksel MV Modları	33
I.Hasta Tetiklemez/Kontrollü MV Modu	33
Aralıklı Zorunlu Ventilasyon (Intermittent Mandatory Ventilation, IMV) ..	33
II.Hasta Tetiklemeli/Senkronize MV Modları.....	33
A.Senkronize Aralıklı Zorunlu Ventilasyon (Synchronized Intermittent Mandatory Ventilation, SIMV).....	34
B.Asist Kontrol Ventilasyon (Assist/Control Ventilation, A/C)	34
C.Basınç Destekli Ventilasyon (Pressure Support Ventilation, PSV)	35
III.Volüm Hedefli Ventilasyon (Volüm Garantili Ventilasyon, VG).....	35
Sonuç.....	37
Kaynaklar:	37

4. BÖLÜM

Gülsim KADIOĞLU ŞİMŞEK

Yenidoğanın Sıvı Elektrolit Sorunları	39
Giriş.....	39
Yenidoğanın Sıvı ve Elektrolit Dengesi.....	39
Yenidoğanda Sıvı Tedavisi.....	42
İdame Sıvı ve Elektrolit Miktarı.....	42
Sıvı Kayıplarının Hesaplanması.....	44
Sıvı ve Elektrolit Gereksiniminin Hesaplanması.....	45
Hipernatremik Dehidratasyon	45
Hipernatremi	47

Patofizyoloji.....	47
Yönetim.....	47
Hiponatremi.....	47
Patofizyoloji.....	47
Yönetim.....	48
Hiperpotasemi.....	49
Patofizyoloji.....	49
Yönetim.....	50
Hipopotasemi.....	51
Patofizyoloji.....	51
Yönetim.....	51
Hiperkalsemi.....	51
Patofizyoloji.....	52
Yönetim.....	52
Hipokalsemi.....	52
Patofizyoloji.....	52
Yönetim.....	53
Yenidoğanın Sık Görülen Hastalıklarında Sıvı Elektrolit Sorunları.....	53
Aşırı Düşük Doğum Ağırlığı ve Prematürelilik.....	53
Respiratuvar Distres Sendromu ve Bronkopulmoner Displazi.....	54
Perinatal Asfiksi.....	55
Santral Sinir Sistemi Hasarı.....	55
Sepsis ve Nekrotizan Enterokolit.....	55
Pilor Stenozu.....	55
Abdominal Duvar Defektleri.....	56
Sonuç.....	56
Kaynaklar.....	56

5. BÖLÜM

Gülsüm KADIOĞLU ŞİMŞEK

Neonatal Anemi.....	61
Giriş.....	61
Yenidoğan Döneminde Hematolojik Parametreler.....	61
Anemi tanımı.....	63
Anemi patogenezi-sebepleri.....	65
Azalmış hemoglobin üretimine bağlı yenidoğan anemisi.....	66
Fetüs ve yenidoğanın hemolitik hastalığı.....	68
Rhesus (Rh) D hemolitik hastalık.....	69

ABO hemolitik hastalık.....	69
Diğer kan grubu antikorları.....	70
Hemolitik hastalıklara tanısal yaklaşım.....	71
Hemolitik hastalıklarda ayırıcı tanı.....	72
Antenatal yaklaşım.....	73
Postnatal tedavi yaklaşımı.....	73
Hiperbilirubinemi tedavisi.....	74
Eritrosit membran defektlerine bağlı hemolitik anemi.....	76
Eritrosit enzim defektleri.....	78
Hemoglobinopatilere bağlı hemolitik anemiler.....	78
Kan kayıplarına bağlı anemiler.....	79
Prematüre bebeğin anemisi.....	81
Prematüre anemisi patogenezi.....	81
Prematüre anemisi tanı, klinik ve laboratuvar bulgular.....	82
Prematüre anemisi tedavisi.....	83
Yenidoğan döneminde anemiye tanısal yaklaşım.....	84
Yenidoğanda eritrosit transfüzyonu.....	84
Transfüzyon endikasyonları.....	84
Kaynaklar.....	89

6. BÖLÜM

İkbal OK BOZKAYA

Yenidoğanda Trombositopeni.....	93
Giriş.....	93
Fetal Gelişim Sırasında Megakaryositler.....	93
Fetal Gelişim Sırasında Trombosit Sayısı, Büyüklüğü ve Yapısı.....	93
Trombosit Fonksiyonu.....	94
Neonatal Trombositopeni.....	94
Epidemiyoloji.....	94
Etiyoloji.....	95
Neonatal Alloimmün Trombositopeni.....	96
İnsidans.....	96
Etiyoloji.....	96
Klinik Bulgular.....	97
Tanı.....	97
Tedavi.....	98
Neonatal İmmün Trombositopeniler.....	99
Kazanılmış Trombositopeniler.....	100

Trombositopeniye Neden Olan Spesifik Yenidoğan Hastalıkları.....	100
Konjenital Trombositopeniler	101
Trombosit Transfüzyonu	102
Kaynaklar.....	104

7. BÖLÜM

Nilüfer MATUR OKUR

Neonatal Sepsis	105
Giriş.....	105
Tanımlar.....	105
Epidemiyoloji	106
Patofizyoloji ve Etiyolojik Ajanlar	106
Erken Başlangıçlı Sepsis.....	106
Geç Başlangıçlı Sepsis	107
Neonatal Sepsis Etkenleri	107
Risk Faktörleri.....	108
Bebeğe Ait Risk Faktörleri	108
Anneye Ait Risk Faktörleri	108
Klinik Bulgular ve Semptomlar	109
Tanı.....	109
Geleneksel Tanı	110
Kültür Dışındaki Tanı Yöntemleri	110
Tanı Algoritmaları	112
Tedavi.....	112
Ampirik Tedavi	112
Etkene Yönelik Tedavi	113
Ek Tedaviler	114
Sonuç.....	115
Kaynaklar.....	116

8. BÖLÜM

Davut BOZKAYA

Yenidoğan Döneminde Konjenital Kalp Hastalıklarına Genel Yaklaşım	119
Giriş.....	119
Terminoloji.....	119
Siyanotik Konjenital Kalp Hastalıkları	119
Duktus Arteriosus Bağımlı Konjenital Kalp Hastalıkları	119
Kritik Konjenital Kalp Hastalıkları	120

Fetal Dolaşım	120
Geçiş Dolaşımı.....	120
Epidemiyoloji.....	121
Risk Faktörleri.....	121
Klinik	121
1. Şok	121
2. Siyanoz	122
A. Santral Siyanoz	122
B. Diferansiye Siyanoz	125
C. Ters Diferansiye Siyanoz	125
D. Akral Siyanoz.....	125
3. Solunum Sistemi Bulguları.....	126
Tanı Zamanlaması	126
Prenatal	126
Postnatal.....	127
En Sık Tanı Gecikmesi Bildirilen KKH	127
Tanısal Yaklaşım.....	127
Öykü.....	127
Fizik Muayene	128
Hiperoksi Testi	128
Nabız Oksimetri İle KKH Taraması.....	128
Nabız Oksimetre Taramasında.....	129
Test Pozitif.....	129
Testin Negatif Çıkması	130
Testin Yalancı Pozitif Çıkması	130
Akciğer Grafisi	130
Elektrokardiyografi.....	130
Ekokardiyografi.....	130
Laboratuvar.....	131
Yönetim.....	131
Sonuç.....	132
Kaynaklar.....	133

9. BÖLÜM

Davut BOZKAYA

Prematüre Bebeklerde Patent Duktus Arteriozus Yönetimi.....	135
Giriş.....	135
İnsidansı.....	135

Postnatal Kapanma.....	136
Yeniden Açılma.....	136
Prematüre Bebeklerde PDA'nın Hemodinami Üzerine Etkisi	136
Prematüre Bebeklerde PDA'nın Hemodinamik Etileri	137
Akciğerler Üzerine Etkisi.....	137
İntraventriküler Kanama.....	137
Nekrotizan Enterokolit	138
Prematüre Bebeklerde Klinik Bulgular.....	138
Prematüre Bebeklerde PDA Tanısı.....	138
Radyolojik Bulgular	138
Elektrokardiyografi.....	139
Delta Perfüzyon İndeksi.....	139
Ekokardiyografi.....	139
Patent Duktus Arteriozus Çapının Ölçülmesi:	139
Patent Duktus Arteriozus Akımının Değerlendirilmesi:	139
Patent Duktus Arteriozus Biyobelirteçleri	140
Ayırıcı Tanı.....	140
Prematürelere PDA Taraması.....	140
Patent Duktus Arteriozus Tedavisi.....	141
Patent Duktus Arteriozus Tedavi Yönetimi	142
Konservatif Tedavi.....	143
Genel Önlemler.....	143
Diüretik Tedavisi.....	144
Farmakolojik Tedavi.....	144
İbuprofen	144
Doz.....	145
COX İnhibitörlerinin Kontrendikasyonları	145
Parasetamol (Asetaminofen).....	145
Tedaviye Cevabın Değerlendirilmesi	146
Tedavi Sırasında Beslenme	147
İlaç Rejimlerinin Karşılaştırılması.....	147
Cerrahi Ligasyon.....	147
Cerrahi PDA Ligasyonunu Ne Zaman Yapalım?.....	147
Medikal ve Cerrahi Tedavinin Karşılaştırılması.....	148
Perkutan Transkateter Oklüzyon.....	148
Profilaktik Tedavi	148
Sonuç.....	149
Kaynaklar.....	150

10. BÖLÜM

Ömer ERTEKİN

Yenidoğan Bebeklerde Hipotansiyon ve Şoka Yaklaşım	153
Düşük Doğum Ağırlıklı Bebeklerde Hipotansiyon Nedenleri	154
1. Geçici Sol Ventrikül Disfonksiyonu	154
2. Zayıf Vasküler Tonus	154
3. Göreceli Adrenal Yetmezlik	154
4. İmmatür Katekolamin Cevabı	154
Altta Yatan Nedenlere Şok Tipleri	155
1. Hipovolemik Şok	155
2. Kardiyojenik Şok	156
3. Distribütif Şok	156
4. Obstrüktif Şok	156
5. Dissosiyatif Şok	156
Değerlendirme Ve Tanı	156
Tedavi	158
1. Volüm Genişleticiler	159
2. İnotroplar	160
Dopamin	160
Dobutamin	161
Epinefrin	161
Milrinon	161
Steroidler	162
Vazopressin	162
Tedavide Kullanılan Diğer Tedavi Seçenekleri	163
Levosimendan	163
Metilen Mavisi	163
Çift Volüm Exchange Transfüzyon	163
İntravenöz İmmünoğlobulin	163
Pentoksifilin	163
Kaynaklar	163

11. BÖLÜM

Murat KONAK

Kalıtsal Metabolik Hastalıklar	165
Giriş	165
Patogenez ve Sınıflandırma	165

Sınıflama	166
Grup 1: Entoksikasyona Neden Olan Bozukluklar	166
Grup 2: Enerji Metabolizmasını Etkileyen Hastalıklar	166
Grup 3: Kompleks Molekülleri İçeren Hastalıklar	166
Klinik Değerlendirme	167
Öykü	167
Belirti ve Bulgular	168
Fizik Muayene	171
Laboratuvar Bulguları	172
Ketozis İle Ortaya Çıkan Bozukluklar	175
Hipoglisemi İle Başvuran Bozukluklar	176
Hiperamonemi İle Başvuran Hastalıklar	177
Yenidoğanın Geçici Hiperamonemisi	178
Hiperamonemi ve Ketoasidoz Gözlenmeyen KMH'lar	178
Tedavi	179
Sonuç	180
Kaynaklar	181

12. BÖLÜM

Murat KONAK

Ayşe KARTAL

Yenidoğan Nöbetleri	185
Giriş	185
Yenidoğan Nöbetlerinin Sınıflandırılması	185
Yenidoğan Nöbetlerinde Etiyoloji	187
Hipoksik-İskemik Ensefalopati	187
Serebrovasküler Bozukluklar	188
İntrakraniyal Kanama	188
İntraventriküler Kanama	188
Subaraknoid/Subdural Kanama	189
İntrakraniyal Enfeksiyonlar	189
Kortikal Gelişim Anomalileri	189
Geçici Metabolik Bozukluklar	189
Hipoglisemi	189
Hipokalsemi	189
Hipo/Hipernatremi	190
Kalıtsal Metabolik Hastalıklar	190
Pridoksin Bağımlı Nöbetler	190

Non Ketotik Hiperglisinemi.....	191
Yenidoğan Başlangıçlı Epilepsiler ve Epileptik Sendromlar	191
1. Benign İdyopatik Yenidoğan Nöbetleri	191
2. Benign Ailesel Yenidoğan Nöbetleri	191
3. Erken Miyoklonik Ensefalopati ve Erken İnfantil Epileptik	191
Ensefalopati (Ohtahara) Sendromu	191
Yenidoğan Nöbetlerinde Tanı.....	192
Yenidoğan Nöbetlerinde Tedavi	193
Tedavi Basamakları.....	193
1. Glukoz	193
2. Fenobarbital.....	193
3. Fenitoin	193
4. Benzodiazepinler.....	193
5. Lidokain	194
6. Levetirasetam.....	194
7. Topiramamat.....	195
8. Paraldehyd	195
9. Valproik Asit	195
10. Karbamazepin	195
11. Kalsiyum Ve Magnezyum	195
12. Piridoksin.....	195
Sonuç.....	196
Kaynaklar.....	196

13. BÖLÜM

Şhribanu IŞIK

Neonatal Ensefalopati	199
Giriş.....	199
Tanım	199
Etiyoloji ve Patogenez	199
Risk Faktörler	199
Antepartum	200
İntrapartum	201
Hipoksik İskemik Hasar	201
Öncül Olaylar ve Risk Faktörleri	202
Akut Olaylar	203
Gelişmekte Olan Beynin Hassas Bölgeleri	203
Nöronal Yaralanma Mekanizmaları.....	203

Eksitotoksik Yaralanma	204
Nitrik Oksit ve Serbest Oksijen Radikalleri	205
Klinik Presentasyon:	205
Değerlendirme:	205
Akut Hipoksi-İskemi Belirteçleri	206
Önerilen Tetkikler	206
Nörogörüntüleme:	207
Tanı	208
Tanı Kriterleri	208
Tedavi Kriterleri	209
Endikasyonları	209
Tedavi İçin Dışlama Kriterleri	210
Tedavi	210
Klinik Yaklaşım:	211
Yoğun Bakım Şartları	211
Terapötik Hipotermi	212
Gelecekteki Beklentiler	215
Prognoz	215
Doğum Sonrası 0-6 Saat	215
Doğum Sonrası 6-72 Saat	215
Taburculuk Öncesi	216
Taburculuk Sonrası İzleme	216
Kaynaklar	217

14. BÖLÜM

Özge AYDEMİR

Hidrops Fetalis	221
Giriş	221
Patogenez	222
Göğüs veya karın boşluğunda lenfatik akımın bozulması	223
Kapiller geçirgenliğin artması	223
Santral venöz basınç artışı	223
Plazma ozmotik basıncının azalması	223
Hidrops Fetalis Nedenleri	223
Kardiyovasküler Nedenler	224
Yapısal Kardiyak Malformasyonlar	225
Aritmiler	225
Kardiyomyopatiler	225

Vasküler Nedenler	225
Kromozomal Anomaliler.....	226
Konjenital Anemi.....	226
Hemoliz	226
Kanama.....	226
Eritrosit Yapımında Azalma	227
Enfeksiyonlar.....	227
Torasik Anomaliler.....	228
İkizden İkize Transfüzyon Sendromu.....	228
Genitoüriner Nedenler.....	228
Gastrointestinal Nedenler.....	228
Fetal Tümörler.....	229
Plasenta ve Kord Patolojileri	229
İskelet Displazileri	229
Metabolik Hastalıklar.....	229
Hidrops Fetalisin Pretanal Yönetimi.....	230
Prenatal Tanı.....	230
Prenatal Takip Ve Tedavi	231
Doğumun Planlanması	233
Hidrops Fetalisin Postnatal Yönetimi	233
Doğum Sonrası İlk Stabilizasyon.....	233
Tanısal Değerlendirme.....	235
Destek Tedavisi.....	235
Prognoz.....	236
Kaynaklar.....	237

15. BÖLÜM

Ali Ulaş TUĞCU

Yenidoğan Bebelerde Ağrı Kontrolü	241
Özet	241
Ağrının Tanımı	241
Ağrı Teorileri.....	242
Erken Teori	242
Pattern Teori.....	242
Endorfin Teorisi.....	242
Patofizyoloji.....	243
Kapı-Kontrol Teorisi.....	244
Yenidoğanda Ağrının Tanınması ve Şiddetinin Belirlenmesi	244

Ağrının Büyüme ve Gelişmeye Etkisi	247
Korunma ve Tedavi	248
İlaç Uygulamaları	248
Topikal Anestezikler.....	248
Lidokain	249
Opiyatlar	249
Nonopiyat Tedaviler	249
Diğer Sedatifler	250
Şekerli Solüsyonlar	250
Sukroz Solüsyonları.....	251
Glukoz Solüsyonları	251
İlaç Dışı Tedavi Yöntemleri.....	251
Pozisyon Değiştirme.....	251
Kanguru Bakımı.....	251
Masaj.....	252
Emzik Verme	252
Tatlı Maddeler	252
Anne Sütü	252
Cilt Teması.....	252
Çevresel Uyarınları Azaltma	252
Müzik	252
Bireyselleşmiş Gelişimsel Bakım	253
Kaynaklar.....	253